

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

(повна назва кафедри)

Код РПНД О74418

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

**ОСНОВИ ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
BASICS OF APPLIED LINGUISTICS**

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

тип дисципліни **обов'язкова**

обов'язкова/вибіркова

мова(и) викладання **українська**

українська/англійська

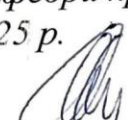
Миколаїв – 2025

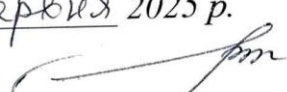
Робоча програма навчальної дисципліни **«Основи прикладної лінгвістики»** є одним зі складників комплексної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми Прикладна лінгвістика, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки за спеціальністю В 11 Філологія спеціалізація В 11.10 Прикладна лінгвістика.

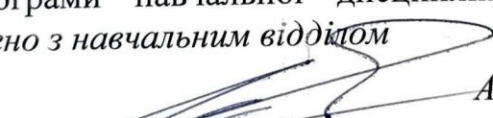
«05» травня 2025 р. 14 с.

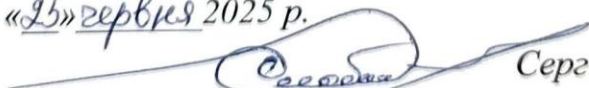
Розробник: кандидат філологічних наук, доцент професор НУК Філіппова Н.М.

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Основи прикладної лінгвістики»** узгоджено з гарантом освітньої програми
Гарант освітньої програми Олена ГОГОРЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Основи прикладної лінгвістики»** розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики
Протокол № 6 від «9» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри Ніна ФІЛІППОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Основи прикладної лінгвістики»** розглянуто Науково-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 6 від «11» серпня 2025 р.
Голова Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Основи прикладної лінгвістики»** погоджено з навчальним відділом
Начальник відділу Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни **«Основи прикладної лінгвістики»** затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 6 від «25» серпня 2025 р.
Голова НМР НУК Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування .	8
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	9
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	11
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.....	11
10. Рекомендовані джерела інформації	11
Додаток 1. Теми рефератів.....	13

Анотація

Навчальна дисципліна «Основи прикладної лінгвістики» скерована на формування базових знань основних підходів до визначення прикладної лінгвістики, ролі моделювання як основного інструменту прикладної лінгвістики, методів лінгвістичного аналізу, напрямів прикладної лінгвістики і розвиток навичок моделювання лінгвістичних об'єктів змістовні блоки навчальної дисципліни обумовлені подальшою професійною діяльністю випускників у різноманітних сферах: на посадах викладачів, перекладачів, розробників сайтів, лінгвістів експертів, копі-спічрайтерів.

Ключові слова: прикладна лінгвістика, моделювання, структура, система, когнітивна функція мови, комунікативна функція мови, епістемічна функція мови, оптимізація функцій мови.

Abstract

The discipline “Basics of Applied Linguistics” is aimed at forming the basic knowledge of the approaches to defining applied linguistics, the role of modelling as its main an instrument, the methods of linguistic analysis, the trends of its application and at developing skills of linguistic modelling. The content components of the discipline are stipulated by the further professional activity of graduates in a variety of spheres: teachers, translators, web site developers, linguistic experts, copy- and speechwriters.

Key words: applied linguistics, modelling, structure, system, language function optimization, cognitive function, communicative function, epistemic function

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність: <i>В 11 Філологія</i> Спеціалізація: <i>В 11.10 Прикладна лінгвістика</i> <i>Освітня програма</i> «Прикладна лінгвістика»	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>непередбачено</i>		1-й	1-й
Загальна кількість годин 90		Лекцій	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4;		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		-	-
	Лабораторні		
	-	-	
	Освітній рівень: <i>перший(бакалаврський)</i>	Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована/	

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «*Основи прикладної лінгвістики*» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ІК 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 17. Уміння брати участь у дискусійних і конкурсних заходах.

ФК 02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 13. Уміння моделювати мовні та мовленнєві / дискурсні дані залежно від умов функціонування об'єкта моделювання із структуруванням його плану вираження та плану змісту та / або використанням математико-статистичних методів і процедур для відповідного опису та аналізу.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна викладається на 1 курсі в 1 семестрі.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН 02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати.

ПРН 07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 16. Знати і розуміти основні поняття, теорії і концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Оптимізація функцій мови як прикладних лінгвістичних завдань.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Історія розвитку прикладної лінгвістики. Основні задачі прикладної лінгвістики.

Література [4] стор. 3-6; [3] стор. 11-21, стор. 133-157.

Тема 2. Специфіка використання прикладних занять. Оптимізація функцій мови.

Література [4] стор. 6-40.

Тема 3. Лінгвістичне моделювання як інструмент прикладної лінгвістики. Моделювання світу.

Література [1] стор. 64-80; [4] стор. 62-77; [3] стор. 180-204;

Тема 4. Моделювання у мові. Моделювання спілкування.

Література [1] стор. 22-43; [2] стор. 162-170; [4] стор. 77-88, стор. 41-62; [3] стор. 157-180.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Методи лінгвістичного аналізу і парадигми вивчення мови. Прикладне значення використання методів лінгвістичного аналізу.

Література [2] стор. 7-103; [4] стор. 89-90.

Тема 6. Порівняльно-історичні методи. Структурні методи. Когнітивний підхід до аналізу мовних явищ.

Література [4] стор. 90-109.

Тема 7. Прикладна лінгвістика та інформаційні технології. Мова як зброя в інформаційній війні.

Література [4] стор. 110-156; [2] стор. 7-18; [1] стор. 286-245; [3] стор. 21-46.

Тема 8. Круглий стіл: «Інформаційне суспільство та лінгвістика».

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. Оптимізація функцій мови як прикладних лінгвістичних завдань.								
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Історія розвитку прикладної лінгвістики. Основні задачі прикладної лінгвістики.	9	3	-	6	10	-	-	10
Тема 2. Специфіка використання мови прикладних цілей. Оптимізація функцій мови.	12	4	-	8	11	-	-	11
Тема 3. Лінгвістичне моделювання як інструмент прикладної лінгвістики. Моделювання світу.	12	4	-	8	12	2	-	10
Тема 4. Моделювання у мові. Моделювання спілкування.	12	4	-	8	12	2	-	10
Разом за модулем 1	45	15	-	30	45	4	-	41
Змістовий модуль 2.								
Тема 5. Методи лінгвістичного аналізу парадигми вивчення мови, зумовлені появою нових методів дослідження. Прикладне значення використання методів лінгвістичного аналізу.	11	4	-	7	12	2	-	10
Тема 6. Порівняльно-історичний метод. Структурні методи. Когнітивний підхід до аналізу мовних явищ.	11	4	-	7	12	2	-	10
Тема 7. Прикладна лінгвістика та інформаційні технології. Мова як зброя в інформаційній війні.	11	4	-	7	10	-	-	10
Тема 8. Круглий стіл: «Інформаційне суспільство та лінгвістика»	12	3	-	9	11	-	-	11
Разом за модулем 2	45	15	-	30	45	4	-	41
РАЗОМ ЗА КУРСОМ	90	30	-	60	90	8	-	82

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів:

- підготовка усних відповідей до практичних занять – *1 год/1 заняття*;
- виконання домашніх письмових робіт – *2 год/1 заняття*;
- підготовка до контрольних заходів (МКР, тестів) – *3 год. на 1 захід*.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна ф.	Кількість годин заочна ф.
1	Підготовка до аудиторних занять – лекцій	15	20
2	Виконання письмових завдань	10	25

3	Підготовка глосарію термінів з глосарію	10	10
4	Підготовка модульних контрольних робіт	10	10
5	Підготовка реферату до презентації у форматі круглого столу	10	10
6	Підготовка до заліку	5	7
РАЗОМ		60	82

Рекомендовані теми проєктів:

- IT-технології і мова.
- Комунікативні технології і мова.
- GPT і переклад.
- Змішане навчання.
- НЛП як потенційна зброя в інформаційній війні.
- Маніпуляція свідомістю мас.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання:

- робота з літературою – опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

- пояснення - словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;

- дискусія - обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;

- диспут - цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;

- демонстрування - наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді;

- лекція - усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;

- бесіда - питально-відповідний метод, завдання якого - спонукати здобувачів до актуалізації відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень; різновиди бесіди: репродуктивні (спрямовані на відтворення раніше засвоєного матеріалу), катехізичні (передбачають точне відтворення формулювань, запам'ятовування відповідей), евристичні (підводять здобувачів до самостійних висновків);

- ілюстрування - показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;

- вправа - планомірне, організоване, повторне виконання дій із метою оволодіння ними або підвищення їх якості;

- практична робота - метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків;

- методи контролю і самоконтролю:

- фронтальне опитування;

● контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Альтернативно може застосовуватися наступна класифікація методів навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- репродуктивний метод;
- проблемного викладу;
- частково-пошуковий;
- дослідницький.

Засобами діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування у межах дисципліни «Основи прикладної лінгвістики» є:

- 1) виконання двох МКР;
- 2) виконання поточних перевірочних тестів;
- 3) виконання самостійного завдання (реферату);
- 4) участі у круглому столі;
- 5) складання глосарію.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного заліку. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 100. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру та виконання самостійної роботи.

Залік з дисципліни проводиться у формі усної співбесіди та виконання практичного завдання у письмовій формі (переклад та аналіз латинського тексту).

Студент, який отримав протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від заліку. Студент, який набрав менше 60 балів, складає залік у письмовій формі, до якого він допускається, якщо має виконання всіх передбачених елементів модуля необхідну мінімальну суму 50 балів.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Відповіді на лекційних заняттях	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Студент не дає відповіді.
	<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 5 балів.</i>

Глосарій	Критерії оцінювання
----------	---------------------

15-11	Глосарій виконано в належний термін. Глосарій є самостійною роботою. Глосарій правильно структурований (алфавітний порядок, тематично розподілений, охоплює всі вивчені теми, показує терміни українською, англійською мовами і адекватні дефініції).
10-6	Глосарій виконано в належний термін. Глосарій є самостійною роботою. Глосарій правильно структурований, але охоплює 75% ключових термінів.
5-1	Глосарій виконано з порушенням термінів. Глосарій виконано за прототипом, не є самостійною роботою. Відмічено багато помилок: неправильна структура словника, недостатня кількість термінів, фактичні помилки у дефініціях.
0	Студент не виконав роботу.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 15 балів.</i>	

Реферат	Критерії оцінювання
15-11	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає мету, тип, завдання, план і раціонально розв'язує. Робота відповідає встановленим вимогам.
10-6	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає мету, тип, завдання, план і раціонально розв'язує. Робота відповідає встановленим вимогам.
5-1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Складений реферат містить неточності у висновках.
0	Студент не виконав роботу.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 15 балів</i>	

МКР	Критерії оцінювання
10-6	Роботу виконано в належний термін. Представлено 98%- 100% правильних відповідей. Завдання 2 і 3 виконано творчо, здійснено самостійну пошукову роботу, зроблено узагальнення, сформульовано висновки.
5-1	Роботу виконано в належний термін. Представлено 75%- 90% правильних відповідей. Завдання 2 і 3 виконано не самостійно, не здійснено пошукової роботи, не зроблені узагальнення і не сформульовані висновки.
0	Студент не виконав роботу.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 20 балів.</i>	

Поточний модульний контроль у форму тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на лекційних заняттях	5 балів x 7 =35 балів	5 балов x 1 год =5 балів 5 балов x 6 год =30 балів <i>Всього 35 балів</i>
Глосарій термінів з дисципліни	15 балів	15 балів
Реферат	15 балів	15 балів
Участь в обговоренні круглого столу	14 балів	14 балів
Поточний модульний контроль	2x10 балів=20 балів	2x 10 балів=20 балів
Залік	1 бал	1 бал
Всього	100	100

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

	Денне відділення		Заочне відділення	
	Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Опрацювання тем, виконання поточних тестів	15	Опрацювання тем	15
ЗМ 2	Опрацювання тем, виконання поточних тестів	20	Опрацювання тем	30
	Глосарій термінів з дисципліни	15	Глосарій термінів з дисципліни	15
	Реферат	15	Реферат	15
	Підготовка самостійного завдання для круглого столу	14	Підготовка самостійного завдання для круглого столу	14
ПМК	виконання двох МКР	20	виконання двох МКР	20
Підсумковий контроль	Залік	1	Залік	1
Сума		100		100

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

У якості наочного матеріалу під час лекційних занять використовуються схеми.

Для поглибленого вивчення дисципліни рекомендується систематичне опрацювання фахового журналу: «Мовознавство». З метою роз'яснення найбільш складних питань дисципліни та підвищення якості виконання індивідуального завдання слід проводити групові та індивідуальні консультації за розкладом кафедри.

Під час проведення контрольних заходів рівень засвоєння матеріалу змістового модуля оцінюється шляхом проведення модульних контрольних робіт (МКР), презентація реферату (самостійна робота), глосарію ключових термінів.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Карпіловська Є. А. Вступ до прикладної лінгвістики: комп'ютерна лінгвістика: Підручник / Є. А. Карпіловська. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2006. – 188 с.
2. Партико З. В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика. Вступ до спеціальності : навчальний посібник / З. В. Партико. – Львів : Афіша, 2008. – 224 с.
3. Філіппова Н. М. Вступ до прикладної лінгвістики : навч. посіб. / Н. М. Філіппова. – Миколаїв : НУК, 2014. – 180 с.
4. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської і української мов. Вінниця: Нова Книга, 2008 - 248 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

5. Перебийніс В. І. Статистичні методи для лінгвістів : навчальний посібник / В. І. Перебийніс. – Вінниця : «Нова Книга», 2001. – 168 с.
6. Головин Б. Н. Из курса лекций по лингвистической статистике / Б. Н. Головин. – Горький : Изд-во ГГУ им. Н.И. Лобачевского, – 96 с.
7. Грязнухіна Т., Любченко Т., Олександрук І. Розроблення мовно-інформаційного інструментарію автоматизованого екстрагування з тексту семантичної й когнітивної інформації. Мовознавство. 2023. №3. С. 50 - 63.
8. Белей Л., Ровняк О. Зміна мовної поведінки українців унаслідок повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Мовознавство. 2023. № 5. С. 3 - 39.
9. Зеленін В.В. По той бік правди: нейролінгвістичне програмування як зброя інформаційно-пропагандистської війни. – Київ: Вид-во "Люта справа", 2015. - 384 с.
10. Лучик А., Пальчевська О. Мовна різноманітність в українському національному лінгвістичному корпусі. Мовознавство. 2022. №5. С. 32 - 41.
11. Мацюк Г. Прикладна соціолінгвістика. Питання мовної політики / Г. Мацюк. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 212 с.
12. Мізін К. Корпусний профіль слова як перспективний інструмент перекладача. Мовознавство. 2022. №. С. 3 - 21.
13. Широков В. А. Інформаційна теорія лексикографічних систем / В. А. Широков. – К. : Довіра, 1998. – 331 с.
14. Широков В. А. Корпусна лінгвістика / В. А. Широков. – Київ : вид-во «Довіра», 2005. – 410 с.
15. Шуневич Б. Організація дистанційного навчання іноземних мов в освітніх закладах України. Навчальний посібник / Б. Шуневич. Університет «Львівський Ставропігіон». – Львів : Видавництво «Ставропігіон», 2006. – 206 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. <http://www.philology.ru/linguistics1.htm>
2. <http://www.philology.ru/linguistics3.htm>
3. <http://www.e-lingvo.net>

Теми рефератів

1. Предмет і завдання ПЛ.
2. Мовна система і мовна структура.
3. Проблема моделювання знань.
4. Проблема моделювання мови.
5. Особливості адаптації статистичного методу для вирішення філологічних проблем.
6. Значення структурної лінгвістики для розуміння фундаментальних проблем моделювання мови.
7. Математична лінгвістика (формалізація аналізу мовного матеріалу).
8. Спеціальний текст як об'єкт ПЛ. Термінологія і термінографія.
9. Основні напрями автоматизації в лексикографії. Комп'ютерна лексикографія.
10. Використання методів ПЛ для методики навчання і комп'ютеризація навчання.
11. Гіпертекстові технології представлення тексту.
12. Автоматизований переклад.
13. Фонетичні аспекти ПЛ.
14. Штучний інтелект.
15. Теоретико-лінгвістичні засади та інформаційно-комп'ютерне забезпечення україномовних інтелектуальних систем. Українська лінгвістична мережа.
16. Інформаційно-пошукові системи.
17. Графіка як об'єкт ПЛ.
18. Можливості створення універсальної бази лінгвістичних знань.
19. Психолінгвістика як один з напрямів ПЛ.
20. Автоматизація редагування (видавнича справа).
21. Мережеве представлення лінгвістичних даних.
22. Інтелектуальні програмні засоби для роботи з природною мовою.
23. Лінгвістика і функціонування держави. Політична лінгвістика.
24. Лінгвістичні аспекти теорії впливу.
25. Прикладна і теоретична лінгвістика: проблеми впливу.
26. Актуальні проблеми ПЛ. Перспективи розвитку.